

ŽABČICE – V. ETAPA

Rozšíření těžebního prostoru pískovny

**Oznámení podle přílohy č. 3 k zákonu č. 100/2001 Sb.
o posuzování vlivů na životní prostředí
ve znění zákona č.93/2004 Sb.**

Březen 2005

Název zakázky: Žabčice – V. etapa, oznámení EIA
Číslo zakázky: 05 86
Objednatel: PÍSEK ŽABČICE spol. s r.o. 664 63 Žabčice 377

OZNÁMENÍ

záměru „Rozšíření těžebního prostoru pískovny Žabčice – V. etapa“ v k.ú. Žabčice, kraj Jihomoravský, podle § 6 zákona č. 100/2001 Sb. o posuzování vlivů na životní prostředí ve znění zákona č. 93/2004 Sb. v rozsahu stanoveném přílohou č.3 k zákonu

Vypracovala: RNDr. Hana Drobničková, V sídlišti 35, 683 01 Rousínov
držitelka autorizace podle § 19 zákona č. 100/2001 Sb. na základě vydaného
osvědčení odborné způsobilosti podle zákona č. 244/1992 Sb. ze dne 7.6.1994,
č.j. 9595/1478/OHRV/93

Obsah:

	Str.
A. Údaje o oznamovateli	4
B. Údaje o záměru	4
I. Základní údaje	4
II. Údaje o vstupech	7
III. Údaje o výstupech	8
C. Údaje o stavu životního prostředí v dotčeném území	12
D. Údaje o vlivech záměru na obyvatelstvo a na životní prostředí	18
E. Porovnání variant řešení záměru	26
F. Doplnující údaje	27
G. Shrnutí netechnického charakteru	28

Grafická a písemná dokumentace:

1. Přehledná situace zájmového území M 1:50.000
2. Významné faktory životního prostředí M 1:10.000
3. Pískovna Žabčice. Návrh rozšíření pískovny – V. etapa. M 1:5.000 (PK Geo, s. r.o., Brno, 2005)
4. Vyjádření příslušného stavebního úřadu k záměru z hlediska územně plánovací dokumentace
5. Vyjádření DOSS k připravovanému záměru Žabčice – V. etapa
6. Fotodokumentace

Rozdělovník: Výtisk č. 1 – 9+ CD-R: PÍSEK ŽABČICE spol. s r.o.

Výtisk č. 10: archiv zpracovatelky

A. ÚDAJE O OZNAMOVATELI

1. **Obchodní firma:** PÍSEK ŽABČICE spol. s r.o.
2. **Identifikační číslo:** 60726041
3. **Sídlo:** 664 63 Žabčice 377
4. **Oprávněný zástupce:** Ing. Zdeněk Ohniště, ředitel společnosti
Adresa, telefon: Slovanské nám. 9, 612 00 Brno tel. 541 242 598

B. ÚDAJE O ZÁMĚRU

I. Základní údaje

1. **Název záměru:** Rozšíření těžebního prostoru pískovny Žabčice – V. etapa podle nového Plánu využívání ložiska
2. **Kapacita (rozsah) záměru:** roční kapacita: beze změny - 350 000 tun/rok
rozsah: rozšíření plochy těžebního prostoru o 69,8 ha
3. **Umístění záměru:** kraj : Jihomoravský
obec : Žabčice
k.ú. : Žabčice

4. Charakter záměru a možnost kumulace jeho vlivů s jinými záměry:

Nevýhradní ložisko štěrkopísku Žabčice je součástí rozsáhlé akumulace fluvialních sedimentů syrovicko-ivaňské terasy, vytvořené v průběhu kvartéru společnou činností řek Jihlavy a Svratky. Na základě výsledků několika etap ložiskových průzkumů, realizovaných GP Ostrava, závod Brno, v průběhu 60. – 80.-tých let minulého století, vymezil L. Klímek (Geotest Brno, 1988) perspektivní území JV od silnice Pohořelice – Žabčice s odhadnutými geologickými zásobami 2,656.250 m³ štěrkopísku.

Pískovna Žabčice byla otevřena v r.1995 organizací PÍSEK ŽABČICE spol. s r.o., která využívá ložisko i v současnosti. Těžba probíhá etapovitě s postupným rozšiřováním těžebního prostoru. Pro každou dosavadní etapu I. – IV. bylo vydáno povolení k činnosti prováděné hornickým způsobem příslušným Obvodní báňským úřadem (dále OBÚ) v Brně.

V současné době probíhá realizace IV. etapy podle schváleného „Rozšíření plánu využívání ložiska“, na základě povolení, vydaného OBÚ v Brně pod č.j. 08-2252/01-511 ze dne 2.5.2001.

Těžba štěrkopísku probíhá povrchovým způsobem ve 2 – 3 etážích nad hladinou podzemní vody s těžební bází na kótě +194 m n.m.

Těžená surovina je po mechanické úpravě tříděním využívána jako kamenivo pro stavební účely (frakce podle ČSN EN 12620 pro výrobu betonu, ČSN EN 13242 kamenino pro inženýrské stavby a pozemní komunikace a ČSN EN 13139 pro malty).

Na základě zvýšení požadavků výrobců betonu na jakost dodávaného kameniva (snížení obsahu odplavitelných částic na minimum) požádala těžební organizace v r. 2003 o povolení doplnit technologickou linku o zařízení na praní natěžené suroviny.

Vzhledem k očekávanému vytěžení zásob v prostoru IV. etapy do r. 2007 předkládá těžební organizace záměr rozšíření těžebního prostoru pískovny - V. etapu těžby.

Záměrem oznamovatele je rozšíření těžebního prostoru pískovny Žabčice o 69,8 ha při zachování zavedeného způsobu provádění těžební činnosti. Těžební báze zůstane na stávající úrovni, technologie těžby a úpravy suroviny se nebude měnit. Bude probíhat mokřý způsob úpravy suroviny, povolený v r.2003. Roční kapacita zůstane na úrovni dlouholetého průměru. Podrobnosti záměru bude řešit „Plán využívání ložiska Žabčice – V. etapa“.

Využíváním nevýhradního ložiska šterkopísku v těžebním prostoru Žabčice není dotčeno žádné chráněné ložiskové území nebo dobývací prostor. Ke kumulaci vlivů s jinými záměry nedojde ani při realizaci V. etapy těžby.

Ochranná pásma: Realizace V. etapy těžby na ložisku Žabčice vyžaduje přeložku trasy plynovodu. Stávající vedení potrubí VTL bude převedeno podél jižní hranice k.ú. Žabčice, která je současně hranicí katastru.

5. Zdůvodnění potřeby záměru a jeho umístění včetně přehledu zvažovaných variant:

V průběhu 60. - 80.-tých let minulého století proběhlo několik etap geologicko-průzkumných prací, jejichž výsledky umožnily vymezení perspektivních oblastí těžby šterkopísku fluvialní akumulace syrovicko-ivaňské terasy. V k.ú. Žabčice JV od silnice Pohořelice – Židlochovice bylo vymezeno území s odhadnutými geologickými zásobami v celkovém objemu 2.656 tis. m³ šterkopísku.

Těžba v pískovně Žabčice probíhá 10 let. Surovina po běžné mechanické úpravě praním a tříděním vyhovuje v současné době platné ČSN EN 12620 pro výrobu betonu, ČSN EN 13242 kamenino pro inženýrské stavby a pozemní komunikace a ČSN EN 13139 pro malty). Surovina je v celém rozsahu využitelná, těžební odpad nevzniká.

Ložisko šterkopísku Žabčice má výhodnou polohu na hranici regionů Brno – jih a Břeclavska a napojením na komunikaci I. třídy může zásobovat též region Znojemska. Roční těžba se v dlouhodobém průměru pohybuje kolem 350 tis. tun a podle předpokladu těžební organizace se na této výši udrží i v budoucnosti.

Záměr rozšíření těžebního prostoru v pískovně Žabčice – V. etapa je podložen výpočtem zásob suroviny v předpolí stávající těžby, podepřeným dřívějšími i nedávnými geologicko-průzkumnými pracemi (L.Opekar, 2002) a zkušenostmi z dosavadní těžby.

Vybudované technické zázemí i používané mechanismy jsou schopné dalšího provozu. Technologický postup úpravy se nebude měnit.

Mimo zábor ZPF v rozsahu 69,8 ha průměrné a podprůměrné bonity a zvýšený odběr el. energie pro pohon nové mobilní technologické linky nedojde ke zvýšení nároků na vstupy ani nárůstu výstupů. Převážná část ploch představuje zábor dočasný s možností návratu do ZPF, zájmem obce Žabčice, podporované orgánem ochrany přírody je rozšíření přírodních ploch (lesní porost, menší vodní plocha – mokřad).

Potřeba záměru je vyvolána ustálenou potřebou kameniva pro stavební činnost v přilehlých regionech Brněnska, Břeclavska a Znojemska.

Umístění záměru je určeno vymezením zásob vhodné suroviny v předpolí těženého nevýhradního ložiska Žabčice.

Přehled zvažovaných variant:

Podle těžební báze : Stávající těžební báze (+194 m n.m.) se nachází 3 – 4 m nad úrovní hladiny podzemní vody. Dno pískovny je suché, bez nutnosti odčerpávání důlních vod. Zhloubení malé plochy těžební báze až k hladině podzemní vody za účelem získání zdroje na praní suroviny bylo schváleno rozhodnutím příslušného vodoprávního úřadu. Z báňsko-technického i ekologického hlediska je realizovaná varianta nejvýhodnější a jiná alternativa nebyla zvažována.

Technologická varianta: Technologie těžby a úpravy je zavedená, od r.2003 doplněná o operaci praní suroviny (viz předcházející odstavec). Pokračování těžby šterkopísku rozšířením plochy těžebního prostoru nevyžaduje její způsob měnit. Oznamovatel počítá s instalací nové mobilní úpravárenské linky na el. pohon.

Kapacitní varianta: Navržená těžba 350 tis. tun/rok odpovídá dlouholetému průměru. Podle uvedeného objemu (viz zařazení záměru do příslušné kategorie a bodů přílohy č.1 k zákonu č.100/2001 Sb. v platném znění), nároků na vstupy a výstupy a podle počtu zaměstnanců, je pískovna Žabčice provozem menší až střední velikosti. Snížení objemu těžby by nepřineslo znatelný enviromentální efekt, a proto nebyla jiná kapacitní varianta zvažována.

Nulová varianta: Znamená zastavení těžby po vyčerpání zásob šterkopísku na ploše schválené IV. etapy. Koncepce trvale udržitelného rozvoje umožňuje využívání přírodních zdrojů při zajištění ochrany životního prostředí. Jedním z trendů je preference pokračování těžby na stávajících ložiskách před otvírkou nových.

6. Stručný popis technického a technologického řešení:

Těžba: Těžba kamene probíhá v pískovně Žabčice podle platného „Rozšíření plánu využívání ložiska pro IV. etapu“, schváleného Obvodním báňským úřadem v Brně pod č.j. 08-2252/01-511 ze dne 2.5.2001.

Těžební činnost probíhá zhruba 11 měsíců v roce se zimní přestávkou, závislou na průběhu zimního období (zpravidla polovina ledna – února). Provoz ve dvou směnách zajišťuje 8 zaměstnanců. Doprava vyrobené produkce je celoroční.

V současné době je pískovna otevřena ve 2 – 3 těžebních etážích o výšce 5 m. Horní hrana pískovny je na kótě +205 m n.m., báze těžby na úrovni +194 m n.m. Dno pískovny je suché, 3 - 4 m nad hladinou podzemní vody.

Důlními vodami jsou

- povrchové srážkové vody, dopadající na plochu těžebního prostoru, nevyužívané
- podzemní vody v rezervoáru, jejichž využívání pro technologické účely praní natěžená suroviny bude zahájeno v tomto roce (v rámci probíhající IV. etapy těžby).

Používané mechanizmy: Při těžební činnosti se používá kolového nakladače, bagru a buldozeru. Natěžená surovina je dopravována na úpravárenskou linku nákladními automobily.

Skrývka: Skrývku tvoří vrstva ornice, popř. technologicky nevhodná surovina. Ornice a případný výkliz se shrnují a ukládají odděleně pro budoucí rekultivaci ploch po těžbě.

Při realizaci připravovaného záměru rozšíření ploch o 69,8 ha bude skrývka snímána postupně v rozsahu 2 - 3 ha/rok. Využití skrývky jako násypového a záhozového materiálu při stavební činnosti v rámci regionu není vyloučeno.

Úprava: Při mokré úpravě prochází natěžená surovina nejprve procesem praní, kde se zbavuje odplavitelných částic. Poté přichází na technologickou linku, kde se třídí na jednotlivé zrnitostní frakce. Technologická linka na úpravu kameniva má naftový pohon. Těžební organizace připravuje instalaci nové mobilní úpravárenské linky na el. pohon.

Expedice: Vyrobené kamenivo je nakládáno na expediční vozidla a přepravováno na místo určení.

Použití: Vyrobené kamenivo je používáno pro výrobu betonu podle ČSN EN 12620 pro výrobu betonu, ČSN EN 13242 kamenivo pro inženýrské stavby a pozemní komunikace a ČSN EN 13139 pro malty) v rámci přilehlých regionů Brněnska, Břeclavska a Znojemska.

Při realizaci záměru se technické ani technologické řešení nebude měnit.

7. Předpokládaný termín zahájení realizace záměru a jeho dokončení:

2006 - 2033

8. Výčet dotčených územně samosprávných celků:

Obec Žabčice – příslušná obec

9. Zařazení záměru do příslušné kategorie a bodů přílohy č. 1 k zákonu č. 100/2001 Sb. ve znění zákona č.93/2004 Sb.:

Záměr spadá do kategorie II a podléhá zjišťovacímu řízení podle bodu:

2.5 Těžba nerostných surovin 10 000 – 1 000 000 tun/rok

II. Údaje o vstupech

1. Zábor půdy

ZPF: Realizace záměru předpokládá zábor zemědělské půdy v rozsahu 69,8 v k.ú. Žabčice. Celá plocha požadovaného záboru je v katastru nemovitostí vedena jako kultura orná, BPEJ 0.05.01 a 0.04.01 (III. a IV. třída ochrany). Parcelní čísla jsou uvedena v příloze č.3. Pozemky jsou zčásti ve vlastnictví oznamovatele, částečně ve vlastnictví soukromých osob, s nimiž jsou uzavřeny dlouhodobé nájemní smlouvy.

Podmínky souhlasu s odnětím zemědělské půdy stanoví příslušný úřad, v daném případě Ministerstvo životního prostředí ČR.

PUPFL: Realizace záměru nevyžaduje zábor lesní půdy.

2. Odběr a spotřeba vody

Pitná a užitková: Vykazovaná spotřeba pitné vody pro zaměstnance činí 8 m³/rok. Zásobování je zajištěno dovozem.

V současnosti je zpracován projekt výstavby nové provozní budovy se sociálním zařízením. S realizací se počítá v rámci probíhající IV. etapy těžby. Součástí výstavby bude i vybudování studny k zajištění potřeby vody v sociálním zařízení pro zaměstnance. Pro ustálený stav 8 pracovníků s roční potřebou 200 m³ vody bude zdroj dostačující. Povolení k odběru podzemní vody podle § 8 zákona 254/2001 Sb. o vodách vydá příslušný vodoprávní úřad.

Technologická: Těžba suroviny je bez nároků na potřebu vody. Při mokré úpravě natěžené suroviny v procesu praní je nárokováno celkem 132.240 m³/rok.

Pro technologické účely se bude využívat podzemní voda z rezervoáru, zahloubeného na ploše 24 x 80 m pod úroveň těžební báze na hladinu podzemní vody. Povolení k čerpání podzemních vod do výše uvedeného objemu vydal příslušný vodoprávní úřad rozhodnutím č.j. ŽP-2183/2003-Ma ze dne 7.4.2003.

Realizací záměru se nároky na spotřebu vody nezmění.

3. Surovinové a energetické zdroje

El. energie: V současné době je potřeba el. energie pro osvětlení a topení expedice zajištěna dieselaagregátem.

Po vybudování nové provozní budovy bude pískovna napojena na veřejnou síť přes vlastní trafostanici. Nároky na odběr el. energie se zvýší instalací nové mobilní technologické linky na el. pohon s nárazovým odběrem 125 kW. Linka bude v provozu 12 denně, 10 měsíců v roce.

Nafta a zásobování PHM: Spotřeba nafty pro pohon používaných mechanismů, úpravárenské linky a dopravních prostředků v pískovně je v současnosti 92 tis. l/rok. Zásobování naftou je zajišťováno dovozem autocisternou a přečerpáváním do mechanismů na vyhrazeném místě. V současnosti není nafta v provozovně skladována.

Oleje: Roční spotřeba olejů činí celkem 120 l. Pohotovostní zásoba oleje (1 sud) je umístěna v garáži.

Součástí projektu na výstavbu nového provozního zařízení je i nádrž Bencalor na 10 tis. litrů nafty a sklad ropných látek.

Servis mechanismů Volvo zajišťuje Hydraulic servis a údržbu vozového parku Autoservis Universal v Blučině.

Realizací záměru, jehož součástí bude instalace nové mobilní úpravárenské linky na el. pohon, se zvýší nároky spotřebu el. energie.

III. Údaje o výstupech

1. Množství a druh emisí do ovzduší

a) hlavní bodové zdroje

Za bodový zdroj znečištění ovzduší se považuje soubor úpravárenské linky. Při mokré úpravě suroviny práním nevzniká prakticky žádná prašnost.

b) hlavní plošné zdroje

Plošným zdrojem znečištění ovzduší jsou činnosti, vykonávané na celé ploše těžebního prostoru. V daném případě se jedná o prašnost při dobývání suroviny, jejím přesunu k úpravárenské lince a při skrývkových pracích. Dále je třeba zahrnout emise ze spalovacích motorů mechanismů při nakládání suroviny. V emisích ze spalovacích motorů převažuje CO, v menší míře NO_x a C_xH_y.

Složení prachu v těžebním prostoru odpovídá přírodnímu prostředí, z něhož pochází. Překračování limitů pro TZL za hranici těžebního prostoru není pravděpodobné.

Velikost plošného zdroje se s rozšířením těžebního prostoru prakticky nebude měnit, poněvadž vytěžené plochy za postupující těžbou jsou průběžně rekultivovány.

Těžba a úprava přírodního kameniva je středním zdrojem znečištění ovzduší podle přílohy 1, bodu 3.6. nařízení vlády č.353/2002 Sb. Podle zákona č.86/2002Sb. je provozovatel zdroje povinen vést a každoročně do 15.2. předkládat orgánu ochrany ovzduší souhrnnou provozní evidenci.

c) hlavní liniové zdroje

Liniovým zdrojem znečištění ovzduší je doprava kameniva od hranice provozovny na místo určení. Při ročním objemu těžby 350 tisíc tun a přepravě vyrobené produkce 12 měsíců v roce je průměrná denní intenzita vozidel 56 VJ (souprav o nosnosti 25 tun), tj. 112 pojezdů (tam – zpět).

Po výjezdu z prostoru pískovny vedou dopravní trasy po veřejné komunikaci 2. třídy II/416 Pohořelice – Židlochovice, toho 60 % (67 pojezdů) ve směru na Pohořelice s přímým napojením na komunikaci I. třídy R 52 Brno – Znojmo (Mikulov) a 40 % (45 pojezdů) na Židlochovice bez průjezdu centrální obydlenou částí obce Žabčice.

Při realizaci záměru zůstane způsob dopravy i její intenzita na stávající úrovni.

Realizací připravovaného záměru nevznikne nový bodový, plošný ani liniový zdroj znečištění ovzduší.

2. Množství odpadních vod a jejich znečištění

a) splaškové

V současné době je provoz vybaven chemickým WC.

Projekt na realizaci nového provozního zařízení řeší odvádění odpadních vod ze sociálního zařízení (200 m³/rok) do nepropustné jímky, z níž budou podle potřeby odčerpány oprávněnou firmou a likvidovány ve vhodném zařízení (ČOV). S uvedením do provozu se počítá před zahájením V. etapy těžby.

Realizací záměru se množství ani způsob nakládání se splaškovými odpadními vodami nezmění.

b) technologické

Technologická voda, používaná v procesu praní, cirkuluje v uzavřeném okruhu. Podzemní voda z rezervoáru bude čerpána do pracího zařízení a na konci procesu odváděna zpět do rezervoáru.

Celkové množství technologické vody 132.240 m³/rok, které vstupuje do technologického procesu, z něj také vystupuje. Při procesu praní nedochází ke změně fyzikálních ani chemických vlastností používané technologické vody. Jedinou kvalitativní změnou na konci procesu praní je obsah odplavitelných částic z natěžené suroviny - kalu, který pochází ze stejného přírodního prostředí jako používaná voda. Cizorodé látky do procesu nevstupují. Sedimentovaný kal se bude použít při rekultivaci závěrných svahů pískovny.

c) důlní (zvláštní) vody

Podle § 4 zákona č. 254/2001 Sb. o vodách jsou důlní vody považovány za povrchové, popř. podzemní a zákon se na ně vztahuje.

Povrchové: Důlními vodami jsou atmosférické srážky, dopadající na plochu těžebního prostoru. Část srážkových vod se odpaří, část přirozeným způsobem zasakuje do podloží. Organizace je nevyužívá ani s nimi nenakládá.

Podzemní: Stávající báze těžby na kótě +194 m n.m. leží nad zónou stálého zvodnění. Na omezené ploše vyhloubeného rezervoáru bude zasahovat k hladině podzemní vody. Využívání podzemní vody k mokré úpravě natěžené suroviny a vypouštění odpadních vod (technologických) do vod podzemních je povoleno příslušným vodoprávním úřadem a bude zahájeno před realizací V. etapy těžby.

Realizací záměru se stav nezmění.

3. Kategorizace a množství odpadů

Oznamovatel jakožto původce odpadů ve smyslu zákona č. 185/2001 Sb. o odpadech je povinen pro účely nakládání s odpadem zařadit odpady podle Katalogu odpadů, stanoveného vyhl. MŽP č. 381/2001 Sb. Je povinen vést průběžnou evidenci o odpadech a nakládání s nimi a plnit ostatní povinnosti původce odpadu, stanovené zákonem a dalšími prováděcími předpisy.

Podle evidenčních listů jsou v pískovně Žabčice produkovány následující druhy odpadů s nebezpečnými vlastnostmi:

Kód odpadu	Název druhu odpadu	Kateg. odpadu
13 02 05	Nechlorované minerální motorové, převodové a mazací oleje	N
15 01 10	Obaly obsahující zbytky NL nebo obaly těmito látkami znečištěné	N
15 02 02	Absorpční činidla, čistící tkaniny, ochranné oděvy znečištěné	N
16 01 07	Olejoyé filtry	N

Produkované odpady jsou shromažďovány do použitých sudů v garáži a průběžně odváženy oprávněnou smluvní firmou Baufeld – Ekologické služby Střelice.

Součástí nového provozního zařízení bude sklad ropných látek, který bude sloužit též k přechodnému shromažďování produkováných odpadů.

Rozhodnutím Krajského úřadu Jm kraje č.j. JMK 35834/2003 OŽPZ/Šu ze dne 17.12.2003 byl organizaci PÍSEK ŽABČICE spol. s r.o. udělen souhlas k provozování zařízení k využívání odpadů R 11 – využití odpadů při technické rekultivaci závěrných svahů vytěžené pískovny podle schváleného provozního řádu a za stanovených podmínek. Je možné ukládat pouze následující druhy odpadů podle Kategorizace a katalogu odpadů:

17 01 01 beton

17 01 02 cihla

17 01 03 tašky a keramické výrobky

17 05 04 zemina a kamení

17 05 06 vytěžená hlušina

Realizací záměru rozšíření těžebního prostoru Žabčice – V. etapa se skladba, množství ani způsob nakládání s odpady nezmění.

4. Hluk

Hluk těžební činnosti působí v areálu pískovny. Překračování povolených limitů za hranicí těžebního prostoru nepředpokládáme. Nejbližší soustředěná zástavba obce Žabčice se nachází ve vzdálenosti 2 km.

Pracovní prostředí: Podle nařízení vlády č.502/2000 Sb. se v pracovním prostředí nejvyšší přípustná ekvivalentní hodnota hluku stanoví součtem základní hladiny $L_{AZ} = 85$ dB a korekcí na druh prováděné práce a pracovní dobu v minutách. (85 dB = pro 8 h pracovní dobu, při vyšší hodnotě hluku se doba působení poměrně sníží).

Analogií se srovnatelnými provozovými a používanými mechanismy nepřesahuje hladina hluku ve venkovním prostoru (u technologické linky a obsluhy bagru a nakladače) hodnotu $L_{Aeq,T} = 85$ dB.

Hluk z dopravy kameniva – centrální obytnou zástavbou obcí nevedou pravidelné průjezdní trasy přepravy kameniva, pouze jednotlivá vozidla cílové dopravy.

Při realizaci záměru nevznikne nový zdroj hluku. Stávající hluková zátěž se nezvyší.

5. Riziko havárií vzhledem k navrhovanému použití látek a technologií

Těžba šterkopísku na nevýhradním ložisku Žabčice je činností prováděnou hornickým způsobem, při níž je organizace povinna postupovat podle schváleného Plánu využívání ložiska a za podmínek, stanovených v povolení, vydaném příslušným Obvodním báňským úřadem. Dodržování báňských bezpečnostních a provozních předpisů v průběhu těžební činnosti spadá pod dozor Státní báňské správy.

Organizace PÍSEK ŽABČICE spol. s r.o., má pro pískovnu Žabčice zpracovaný Soubor provozní dokumentace, který zahrnuje technologické postupy pro povrchové dobývání a pro provoz skládky vytěženého materiálu, pokyny pro dopravu a údržbu a dopravní řád.

Těžební činnost se provádí podle technologického postupu povrchového dobývání, rekultivace podle provozního řádu monitorovacího systému rekultivace pískovny.

Organizace je povinna dodržovat ustanovení vyhl. č.26/1989 Sb. ČBÚ o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci.

Pískovna Žabčice leží mimo území, chráněná podle zvláštních předpisů (ochranná pásma vodních zdrojů, chráněná území přírody). Ochranná pásma technických zařízení (VTL plynovod) jsou respektována. Před realizací připravované V. etapy těžby se počítá s přeložkou plynovodu.

Potenciální rizika těžební činnosti vyplývají z charakteru ložiska, způsobu provozované činnosti a používaných technologií:

- a) *sesuv masivu zeminy v těžební stěně v důsledku těžební činnosti*
- b) *únik závadných látek do horninového prostředí s možností kontaminace vod*
- c) *úraz v důsledku porušení bezpečnostních předpisů při obsluze provozních mechanismů a zařízení*

Ad a): Za deset let těžební činnosti v pískovně Žabčice nedošlo k narušení stability stěn v těžebním prostoru ani horninového masivu v jeho okolí. Těžba probíhá podle vydaných povolení a v souladu s báňskými předpisy.

Ad b): Z látek škodlivých vodám jsou v pískovně Žabčice používány pohonné hmoty (ropné látky). Nafta není v těžebním prostoru skladována, ale podle potřeby dovážena autocisternou. Pohonné hmoty se přečerpávají do mechanismů na vyhrazené ploše. Pohotovostní zásoba olejů v množství jednoho sudu je umístěna v garáži.

Údržbu mechanismů provádí autorizované servisy.

Ke kontaminaci půdy v rozsahu, umožňujícím šíření do podzemních vod, by mohlo dojít v případě dlouhodobého nekontrolovaného úniku, což v daných podmínkách není pravděpodobné. Pro zajištění trvalé ochrany podzemních vod před znečištěním je však nutné trvale dbát zásad prevence a dodržovat opatření, zabraňující úniku závadných látek do vnějšího prostředí

- podkládáním záchytných van při tankování PHM a odstavování vozidel
- prázdné obaly, znečištěné ropnými látkami, neponechávat na volném prostranství a umisťovat neprodleně na vyhrazené místo (do garáže)
- provádět pravidelný monitoring podzemních vod ve vybraných objektech podle požadavků příslušného vodoprávního úřadu, stanovených v rozhodnutí č.j. ŽP-2183/2003-Ma ze dne 7.4.2003.

Ad c): Ke vzniku úrazu může dojít selháním lidského faktoru. Při dodržování bezpečnostních předpisů a pravidelném školení pracovníků v oblasti úrazové prevence lze riziko úrazů minimalizovat. V případě vzniku pracovního úrazu je nutné postupovat podle předpisů (evidence, ohlášení).

Realizací záměru se riziko havárií nezvýší. Používané látky a technologie se nebudou měnit.

C. ÚDAJE O STAVU ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ V DOTČENÉM ÚZEMÍ

1. Výchet nejzávažnějších enviromentálních charakteristik dotčeného území

1a) dosavadní využívání území a priority jeho trvale udržitelného využívání

Těžební organizace PÍSEK ŽABČICE spol. s r.o. realizuje těžbu štěrkopísku v provozovně Žabčice 10 let. Nevýhradní ložisko štěrkopísku bylo vymezeno na základě výsledků několika etap geologicko-průzkumných prací.

Využívání ložiska probíhá v těžebním prostoru Žabčice po etapách podle Plánu využívání ložiska, schváleného Obvodním báňským úřadem v Brně. Ložisko je rozfáráno na 2 - 3 těžebních etážích s bázi těžby na úrovni +194 m n.m. V současné době se realizuje těžba IV. etapy.

Vymezení perspektivního území pro těžbu a odhad zásob vytváří předpoklad dalšího využívání ložiska v V. etapě. Za předpokladu zachování stávající kapacity těžby je životnost ložiska dalších 27 let.

Pískovna Žabčice je situována 2 km JZ od obce Žabčice. Těžební prostor I. – IV. etapy je vymezen na ploše 20 ha. Navržená plocha pro V. etapu má rozsah 69,8 ha. Okolní plochy tvoří zemědělská půda průměrné a podprůměrné produkční schopnosti.

Těžební prostor Žabčice ani jeho blízké okolí se nenachází v území chráněném podle zvláštních předpisů (ochranná pásma vodních zdrojů, zvláště chráněná území apod.). 600 m východně od připravovaného rozšíření těžebního prostoru vede hranice ochranného pásma 2 b vodního zdroje Vranovice, ve vzdálenosti 200 m lokální biokoridor, spojující dvě biocentra v lokálním ÚSES.

Prioritou trvale udržitelného využívání území je

- hospodárné a šetrné využívání zásob štěrkopísku pro zajišťování potřeb kameniva pro stavební činnost v přílehlých regionech, t. zn. provádění prací i nadále v souladu s podmínkami vydaných rozhodnutí, s důrazem na trvalé zajištění ochrany půdy a vod před kontaminací v důsledku těžební činnosti (technická opatření při nakládání s ropnými látkami, monitoring podzemních vod)
- průběžná rekultivace vytěžených ploch podle schváleného plánu rekultivací
- cílová rekultivace, která nevyloučí zemědělské využívání ploch, ale bude respektovat i zájmy obce a ochrany přírody na rozšíření přírodních ploch (zalesnění závěrných svahů, trvalé travní porosty a vodní plocha na části dna vytěženého prostoru), což přispěje ke zvýšení pestrosti krajiny a kvality krajinného rázu.

Prioritou trvale udržitelného využívání území je pokračování ve využívání ložiska štěrkopísku v těžebním prostoru Žabčice zavedeným způsobem, při dodržování zásad na ochranu okolního prostředí před nepříznivými účinky těžební činnosti (s důrazem na ochranu vod před kontaminací ropnými látkami) a rekultivací ploch po těžbě v souladu se zájmy ochrany přírody a příslušné obce.

1b) relativní zastoupení, kvalita a schopnost regenerace přírodních zdrojů

Pískovna Žabčice je ložiskem regionálního významu. Objemem roční produkce se řadí mezi provozy menší až střední velikosti s významem pro přílehlé regiony Brněnska, Břeclavska a Znojemska.

Ložiska nerostných surovin patří k vyčerpateľným přírodním zdrojům. Zastavit čerpání přírodních zdrojů se v dohledné době nepodaří, poněvadž za většinu z nich neexistuje rovnocenná náhrada. Je však třeba zajistit využívání nerostných zdrojů se zřetelem na hospodárnost a šetrnost k okolnímu prostředí. Těžba štěrkopísku na ložisku Žabčice není s těmito principy v rozporu.

Ic) schopnost přírodního prostředí snášet zátěž

Současná ekologická zátěž území je na nízké až střední úrovni. Zájmové území je situováno 15 km jižně od brněnské aglomerace, v níž jsou soustředěny hlavní zdroje znečištění ovzduší, především průmyslové závody (textilní, strojírenské, elektrotechnické, potravinářské) a další znečišťovatelé.

Pískovna Žabčice leží v zemědělské produkční oblasti s malými sídly, což určuje charakter znečištění. Jedná se především o pachové emise z provozů zemědělské výroby.

Ve vzdálenosti 1 km západně od pískovny Žabčice je ve vytěžené pískovně JZD Tuřany provozována řízená skládka TKO společnosti ASA s.r.o.

Těžba šterkopísku v pískovně Žabčice je ze zákona středním zdrojem znečištění ovzduší. Za deset let provozu se neprojevil negativní vliv těžby na životní prostředí nebo zdraví obyvatelstva. Při stávající kapacitě těžby a intenzitě dopravy kameniva není předpoklad překračování povolených limitů znečištění ovzduší nebo nadměrné hlukové zátěže.

Vlivy provozu na okolní prostředí nejsou významné, mají lokální charakter a nezpůsobují nadměrnou zátěž přírodního prostředí ani neohrožují zdraví obyvatelstva.

Při realizaci připravovaného záměru se zátěž obyvatelstva ani okolního přírodního prostředí nezvýší.

2. Stručná charakteristika stavu složek životního prostředí v dotčeném území, které budou pravděpodobně významně ovlivněny

2.1. Ovzduší

Klimatické faktory: Podle klimatické rajonizace leží území v teplé oblasti okrsku T 4 s velmi dlouhým létem, velmi teplým a velmi suchým, s přechodným obdobím velmi krátkým, s teplým jarem a podzimem. Zima je krátká, mírně teplá a suchá až velmi suchá, s velmi krátkým trváním sněhové pokrývky.

Průměrná roční teplota je 9,0°C. Průměrný dlouhodobý roční srážkový úhrn je 550 mm s minimem v březnu a maximem v červenci (stanice Židlochovice).

Převládající směr větrů je SZ, v zimním období též JV.

Kvalita ovzduší: Na znečištění ovzduší širšího okolí posuzovaného území se podílí průmyslová výroba v brněnské aglomeraci a doprava. Lokálními zdroji znečištění ovzduší jsou pachové emise ze zemědělské výroby v okolních obcích.

Středním zdrojem znečištění ovzduší TZL ze zákona je těžba a úprava suroviny v pískovně Žabčice. Vzhledem k mokrému procesu úpravy těžené suroviny je podíl na znečišťování ovzduší zanedbatelný.

Podle sdělení odboru ochrany ovzduší MŽP (Věstník MŽP, duben 2004) není obec Žabčice oblastí se zhoršenou kvalitou ovzduší (OZKO).

V rámci Programu snižování emisí a imisí znečišťujících látek v ovzduší byla zpracována Rozptylová studie Jihomoravského kraje (J. Bucek, 2004), která pro lokalitu Žabčice uvádí následující koncentrace sledovaných škodlivin v ovzduší:

suspendované částice PM ₁₀ :	11 - 20 µg.m ⁻³ (aritmetický průměr/24 h)
NO ₂ :	26 - 50 µg.m ⁻³ (max. koncentrace/1 h)
emise z dopravy na II/416:	0,000025 – 0,000154 g/s

2.2. Voda

Hydrologická charakteristika: Podle hydrologického členění prochází zájmovým územím hranice hlavních povodí Svatky 4 – 15 – 03 a Jihlavy 4 – 16 – 04.

Vodní toky: Západní část, přiléhající ke statku Úlehla, náleží drobnému povodí 4 – 16 – 04 – 007 (Jihlava po soutok se Svatkou) a východní část drobnému povodí 4 – 15 – 03 – 127 (Šatava po soutok se Svatkou). Režim průtoků je nevyrovnaný. Největší průtoky se vyskytují v jarních měsících, nejnižší na podzim.

Správcem vodních toků je Povodí Moravy a.s. Brno.

Uvedená povodí nejsou vyjmenována mezi významnými vodními toky podle vyhl. č.470/2001 Sb., kterou se stanoví seznam významných vodních toků.

Vodní plochy: 9 km jižně od ložiska Žabčice se nachází největší vodní plocha na Moravě – soustava vodních nádrží Nové Mlýny, která zaujímá plochu přes 3 tisíce ha. V povodí řeky Jihlavy mezi Pohořelicemi a Ivaní bylo vybudováno několik rybníků o rozloze 200 – 300 ha.

Hydrogeologické poměry: Těžební báze pískovny Žabčice s nadm. výškou +194 m n.m. leží 3 – 4 m nad hladinou podzemní vody. Dno pískovny je suché. Horninový masiv má průlinovou propustnost. Atmosférické srážky infiltrují gravitačním pohybem propustnými vrstvami štěrkopísků a písků až k nepropustné vrstvě neogenního jílu, po jehož povrchu odtékají směrem k místní erozivní základně. Průběh rozvodnice (viz příloha 2) určuje směr odvodňování území – západní část ložiska je odvodňována k JZ až západu do povodí Jihlavy a východní část k JV do povodí Svatky (resp. Šatavy).

Vrstva neogenního jílu o mocnosti 2 – 3 m působí jako izolátor mezi mělkou kvartérní zvodní a hlubšími zvodněnými horizonty neogénu.

Vodní zdroje: Ve vzdálenosti 600 m východně od připravovaného rozšíření těžebního prostoru Žabčice – V. etapa probíhá hranice ochranného pásma 2 b vodního zdroje Vranovice. Ochranná pásma 2 b vodních zdrojů Ivaň a jímacích území po pravém břehu řeky Jihlavy u Pohořelic leží ve vzdálenosti 2 – 5 km.

Součástí projektu výstavby nové provozní budovy v pískovně Žabčice je také zajištění vlastního zdroje vody (studny) pro sociální zařízení zaměstnanců.

2.3. Půda

ZPF: Podle výsledků provedeného terénního pedologického průzkumu (J. Adamec, 2000) je půdní pokryv tvořen černozeměmi a drnovými půdami černozemními, lehčího zrnitostního složení. Jako půdotvorný substrát se uplatnily spraše překrývající štěrkopískové terasy. Autorovo vyhodnocení důsledků těžby písku v lokalitě Žabčice na ZPF bylo zpracováno pro IV. etapu těžby, zohledňuje však i návaznost na těžbu eventuelních dalších etap a jeho závěry je možné vztáhnout i na připravovanou V. etapu těžby:

Z hlediska agronomického má půdní pokryv ložiska Žabčice z větší části nízký produkční potenciál, způsobený především lehkou zrnitostí skladbou a nepříznivými fyzikálními vlastnostmi (silná propustnost, malá vzlínavost a nízká vodní kapacita). Na ploše připravovaného rozšíření těžebního prostoru Žabčice – V. etapa se nacházejí půdní typy, zařazené do tříd ochrany podle metodického pokynu odboru ochrany lesa a půdy MŽP ČR ze dne 1.10.1996, č.j. OOLO/1067/96:

<u>BPEJ:</u>	<u>Třída ochrany:</u>
0.04.01	IV. podprůměrná produkční schopnost s omezenou ochranou, využitelná pro výstavbu (západní část o výměře 42,5 ha)
0.05.01	III. průměrná produkční schopnost se středním stupněm ochrany, možné využití pro eventuelní výstavbu (východní část o výměře 27,3 ha)

Investice do půdy (meliorace) nebyly na pozemcích provedeny.

PUPFL: Realizace záměru je bez nároků na zábor lesní půdy.

2.4. Geologické a hydrogeologické podmínky

Pískovna Žabčice se nachází 2 km JZ od okraje obce Žabčice. Rozsah těžebního prostoru I. - IV. etapy je 20 ha, připravované rozšíření –V. etapa představuje plochu 69,8 ha.

Z geomorfologického hlediska je ložisko součástí geomorfologického celku Dyjsko-svrateckého úvalu, podcelku Rajhradské pahorkatiny. Zájmové území je situováno v okrsku Ivaňské plošiny, která se zvedá z údolí dyjsko-svratecké nivy (179 m n.m.) až na úroveň 218 m n.m. V zájmovém území se nadmořská výška terénu pohybuje kolem 205 m.

Geologické podmínky: Z regionálně geologického hlediska je území součástí neogénu karpatské předhlubně. Zastoupené typy sedimentů náleží spodnímu badenu – moravu. V hlubších částech souvrství převládají šedé a nazelenalé vápnité jíly s ojed. polohami štěrku. Ve svrchní části převládají šedé jemnozrné křemité písky s proplásky jílu.

Společnou akumulaci činností řek Jihlavy a Svratky se v průběhu pleistocénu uložilo rozsáhlé těleso fluvialních sedimentů, označovaných jako syrovicko-ivaňská terasa. Zaujímá celkovou plochu 137 km² a podle petrografického a zrnitostního složení je dělena do tří stupňů I. – III.

V prostoru ložiska Žabčice je zachován pouze nejnižší stupeň III. Ten je dále členěn na tři horizonty:

- III/1 v prostoru ložiska se nevyskytuje - od nadm. výšky 214 m denudován
- III/2 hlavní těžená ložisková poloha - žlutohnědý štěrkovitý písek s šikmým zvrstvením, místy s tenkými jílovitými proplásky. Průměrná mocnost činí 3,2 m.
- III/3 bazální poloha – šedohnědý písčité štěrku s valouny o velikosti 6 – 8 cm. Průměrná mocnost dosahuje 8,5 m.

V těžebním prostoru Žabčice je využívána i poloha jemnozrného neogenního písku v podloží terasového stupně III.

Na ploše připravovaného rozšíření těžebního prostoru Žabčice – V. etapa je podle kvalifikovaného odhadu 6 mil. m³ geologických zásob štěrku písku.

Surovina je využitelná jako přírodní těžené kamenivo pro stavební účely. Podle ložiskového hodnocení lokality Žabčice – Přibice na obsah živců se prokázalo, že ložisko Žabčice je z tohoto pohledu nebilanční (L. Opekar, 2002).

Pískovna Žabčice má v současnosti 2 – 3 etáže o výšce těžební stěny 5 m. Těžební báze se nachází v nadm. výšce +194 m, horní hrana pískovny na kótě +205 m n.m.

V rámci připravované V. etapy bude možné reálně vytěžit 9,6 mil. tun štěrku písku. Za předpokladu roční kapacity 350 tis. tun je životnost ložiska 27 let.

Skrývku zastupuje vrstva ornice a podorničí o průměrné mocnosti 0,5 m, z toho ornice 0,3 m. Pro připravovanou V. etapu těžby se počítá s postupným sejmutím skrývky v celkovém objemu 350 tis. m³ zeminy.

Hydrogeologické podmínky: Podle hydrogeologické rajonizace (E. Michlíček a kol., 1986) je území součástí hydrogeologického rajónu 224 Neogenní uloženiny Dyjsko-svrateckého úvalu, překrytého rajónem kvartérních fluvialních uloženin řeky Jihlavy a Svratky.

Výsledky hydrogeologického průzkumu pro monitoring nedaleké řízené skládky TKO potvrdily, že hydrogeologický kolektor je dotován z celé plochy syrovicko-ivaňské terasy. Kvartérní terasové i podložní neogenní sedimenty jsou dobře propustné. Hladina podzemní vody se udržuje na bázi neogenního písku, spočívajícího na nepropustném podloží neogenních jílu, izolujících mělkou kvartérní zvodeň od hlubších neogenních zvodní.

Těžební báze pískovny Žabčice, udržovaná v současnosti na úrovni +194 m n.m., se nachází 3 – 4 m nad hladinou podzemní vody.

Hydrogeologický průzkum blízké skládky TKO zjistil směr proudění podzemních vod k JZ až západu, což potvrzuje odvodňování uvedeného prostoru do povodí Jihlavy. Obdobný způsob odvodňování bude platit pro celou západní část připravovaného rozšíření těžebního prostoru Žabčice – V. etapa. Poněvadž plochou rozšíření prochází rozvodnice povodí Jihlavy a Svratky (viz příloha 2), je možné předpokládat, že východní část těžebního prostoru je odvodňována k východu až JV do povodí Svratky (Šatavy).

Chemismus podzemních vod: Podle analýz vzorků vody z hydrogeologických vrtů (Geotest Brno, 1990 – 1992) vyplývá, že podzemní voda je kalcium - bikarbonátového typu s výrazným zastoupením hořečnaté složky. Převážně se jedná o vody se střední až zvýšenou mineralizací, tvrdé až velmi tvrdé, s primárně zvýšeným obsahem železa a ojed. i manganu. Často jsou přítomné dusičnany sekundárního původu a ve všech případech intenzivní oživení organotrofními bakteriemi i patogenními bakteriemi fekálního původu.

2.5. Flóra a fauna

V rámci biogeografického členění ČR (M. Culek, 1996) spadá zájmové území do panonské biogeografické podprovincie, bioregionu lechovického (4.1).

Na plochách orné půdy byla původní společenstva lidskou činností rozrušena a nahrazena agrokulturami.

Rovněž fauna regionu je rozhodujícím způsobem pozměněna rozvinutým zemědělstvím.

Zbytky přirozených a přírodě blízkých společenstev jsou vázány na trvalé vegetační formace, které v širším okolí zastupují plošně izolované lesní porosty, trvalé travní porosty, břehové porosty vodních toků a nádrží, doprovodná vegetace podél komunikací, zahrady, sady a vinice.

2.6. ÚSES

Na základě podrobného terénního průzkumu, realizovaného v rámci zpracování Generelu lokálního ÚSES v k.ú. Žabčice (D. Kolářová, 1996) byla provedena analýza aktuálního stavu krajiny. Výstupem bylo stanovení stupně ekologické stability jednotlivých krajinných segmentů a vyhodnocení jejich současného stavu vzhledem ke stanovištním podmínkám a způsobu hospodářské činnosti. V hodnocení zvolené vzestupné šestistupňové klasifikace (0. nejnižší – 6. nejvyšší stupeň) byly plochy zájmového území zařazeny takto :

Těžební prostory (probíhající těžba)

0. stupeň   území, ve kterých vzhledem k absenci trvalé biotické složky nelze ekologickou stabilitu hodnotit

Orná půda (plochy pro připravovanou V. etapu těžby):

1. stupeň   území s velmi nízkou ekologickou stabilitou

Opuštěné pískovny (podle zastoupení ruderalních druhů):

2. – 3. stupeň   území s nízkou až střední ekologickou stabilitou

Opuštěné pískovny zarostlé vegetací přirozeného charakteru (po rekultivaci)

4. stupeň   území s vysokou ekologickou stabilitou

Plochy těžebního prostoru stávajícího ani navrhované rozšíření – V. etapa nejsou v Generelu lokálního ÚSES funkčně vymezeny.

Nejbližšími prvky lokálního ÚSES jsou dvě biocentra směrně lokalizovaná:

BC 1 Pod Padělky akátový lesní porost)

BC 2 Zahrádky (akátový lesní porost se skupinou borovic)

Obě biocentra jsou propojená biokoridorem BK 1 směrně lokalizovaným, procházejícím vinicemi 200 m východně od navrženého rozšíření těžebního prostoru - V. etapy (příloha 2).

2.7. Krajina

Širší okolí zájmového území je historicky dlouhodobě osídleno. Následkem lidské činnosti došlo ke značným změnám v obrazu krajiny. Krajina žabčického katastru má jednoznačně zemědělský ráz. Vedle vysokého podílu orné půdy je významné zastoupení speciálních kultur, zejména vinic. Lesy jsou zastoupeny minimálně, v podobě nevelkých, plošně izolovaných ostrůvků.

Jak je uvedeno v charakteristice krajiny v Generelu lokálního ÚSES (D: Kolářová, 1996), hlavní příčinou na celkovém snížení ekologických a estetických hodnot krajiny nese intenzifikace zemědělské výroby, která probíhala v minulosti. Pozemky orné půdy byly sceleny do velkých ploch při současné likvidaci protierozních překážek (mezi), což vedlo k větrné i vodní erozi. Odvodnění zamokřených pozemků a regulace říčky Šatavy způsobily likvidaci cenných mokřadních biotopů a břehových porostů. Rušením polních cest došlo ke snížení celkové prostupnosti krajiny a její obraz byl ochuzen o doprovodné výsadby podél cest.

Jako výrazný zásah do krajiny je hodnocena i těžba šterkopísků, jejíž počátky spadají do 50.-tých let minulého století.

2.8. Chráněná území

Pískovna Žabčice leží mimo chráněná území ve smyslu zákona č.114/1992 Sb. ve znění pozdějších předpisů. Nejbližší chráněná území jsou vymezena 5 km jižně od ložiska Žabčice u Pouzdřan (Pouzďřanská step, Plačkův les) a Uherčic (Kolby).

2.9. Vztah záměru k územnímu plánu

Obec Žabčice má platný územní plán, schválený dne 31.8.1999. Obecně závazná vyhláška o závazných částech územního plánu č.1/1999 nabyla účinnosti dne 15.9.1999.

Schválený územní plán vymezuje hranice vytěženého území šterkopísků Žabčice v rozsahu I. – IV. etapy a povolení, vydaných Obvodním báňským úřadem v Brně.

Příslušný stavební úřad Městský úřad Židlochovice ve svém vyjádření zn. OÚPSU-1015/2005/Jag ze dne 31.1.2005 považuje záměr rozšíření lokální těžby v lokalitě Žabčice – V. etapa za přípustný při souhlasu DOSS, bez nutnosti změny schváleného ÚP obce Žabčice (viz příloha 4).

Z vyjádření příslušného stavebního úřadu Městského úřadu Židlochovice vyjímáme podstatné body výkladu závazné části ÚP obce vzhledem k záměru rozšíření těžby nevýhradního ložiska šterkopísku v k.ú. Žabčice:

Plochy pro připravované rozšíření těžebního prostoru Žabčice – V. etapa jsou ve schváleném územním plánu vedeny jako plochy neurbanizované – nestavební – volné. Jedná se vesměs o ZPF, sloužící k intenzivnímu hospodaření se zemědělskou půdou nebo pro činnosti, které s hospodařením souvisejí.

Těžba nevýhradních ložisek nerostů nemůže být graficky zobrazena ve výkresech ÚPD. Při těžbě se jedná o dočasnou změnu území (dočasně plochy smíšené zóny). Vytěžené plochy po rekultivaci mohou být znovu využívány jako zemědělské produkční, lesní nebo přírodní (louky, krajinná zeleň, vodní plocha). Konkrétní využití ploch po těžbě stanoví plán rekultivace na základě požadavků DOSS. **V případě intenzivně využívané zemědělské krajiny s minimem prvků ÚSES, jako je tomu v JZ části k.ú. Žabčice, převažuje zájem na rozšíření přírodní zóny.**

Těžba nevýhradních ložisek nerostných surovin je lokální těžbou, jejíž provozování je přípustné při souhlasu DOSS. V této konkrétní lokalitě je záměr těžby štěrkopísku s následnou rekultivací na přírodní plochy vhodný.

D. ÚDAJE O VLIVECH ZÁMĚRU NA OBYVATELSTVO A NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

1. Charakteristika možných vlivů a odhad jejich velikosti, složitosti a významnosti

1.1. Vlivy na obyvatelstvo

Pískovna Žabčice je situována 1 km JZ od okraje obce Žabčice a připravovaným rozšířením těžebního prostoru v V. etapě se vzdálí až na 2 km. Vyrobená produkce je přepravovaná na místo určené vesměs nákladními soupravami o nosnosti 25 tun. Doprava vede po výjezdu z pískovny po veřejné komunikaci 2. třídy II/416 Pohořelice – Židlochovice, toho 60 % (57 pojezdů/24 h) ve směru na Pohořelice s přímým napojením na komunikaci I. třídy R 52 Brno – Znojmo (Mikulov) a 40 % (45 pojezdů/24 h) ve směru na Židlochovice bez průjezdu centrální obytnou zástavbou obcí.

Při realizaci záměru zůstane způsob dopravy i její intenzita na stávající úrovni.

Vliv prašnosti a hluku:

z těžební činnosti: Při těžbě a úpravě štěrkopísku nevzniká nadměrná prašnost. Přirozená vlhkost těžené suroviny a mokrá úprava praním omezují rozptýl prachových částic do ovzduší na minimum. Hluk z těžebních mechanismů a úpravárenské linky působí v samotném těžebním prostoru.

Vzhledem k odlehlosti pískovny od zástavby obce není obyvatelstvo příslušné obce provozem pískovny zatěžováno.

- **z dopravy:** Dopravní trasy vozidel s vyrobeným kamenivem vedou po veřejné komunikaci II/416 ve směru na Pohořelice s přímým napojením na hlavní tah Brno – Znojmo (Mikulov) a ve směru na Židlochovice bez průjezdu centrem obcí. Obytnou zástavbou obcí projíždějí jednotlivá cílová vozidla. Negativní účinky na zdraví obyvatelstva nepředpokládáme.

Realizací záměru nedojde ke zvýšení intenzit dopravy na průjezdu obytnou zástavbou obcí ani nárůstu nepříznivých vlivů na obyvatelstvo.

Vliv na vodní zdroje:

Těžební báze se udržuje 3 – 4 m nad hladinou podzemní vody. Těžba štěrkopísku nemá vliv na hydrogeologické poměry okolí ani neovlivňuje režim podzemních vod.

Hladina podzemní vody bude obnažena na ploše 80 x 24 m v dočasném rezervoáru, vyhloubeném ve dně pískovny, odkud se bude čerpat voda pro technologické účely. V technologickém procesu úpravy natěžené suroviny praním cirkuluje podzemní voda v uzavřeném okruhu, t. zn. že čerpaná voda se po průchodu pracím zařízením v celém objemu vrací zpět do rezervoáru. Kromě

mechanického znečištění (kal z praného štěrkopísku) zůstává její kvalita nezměněná. Neobsahuje žádné cizorodé látky, poněvadž v procesu praní se dostává do kontaktu pouze s nerostnou surovinou, pocházející ze stejného přírodního prostředí.

Odběr vody pro technologické účely není v rozporu se SVP a byl povolen vydaným rozhodnutím příslušného vodoprávního úřadu MěÚ Židlochovice č.j. ŽP-2183/2003-Ma ze dne 7.4.2003. Se zahájením procesu praní se počítá před zahájením realizace V. etapy těžby. Při dodržování podmínek, stanovených v rozhodnutí (povolený objem čerpání a vypouštění, sledování jakosti podzemních vod v monitorovacím systému), není ohrožena vydatnost ani jakost vodního zdroje Vranovice, jehož ochranné pásmo 2 b se nachází ve vzdálenosti 600 m od pískovny.

Realizací záměru se situace nezmění.

1.2. Vlivy na ovzduší

Vlivy z těžební činnosti a úpravy suroviny:

Těžba a úprava suroviny je ze zákona středním zdrojem znečištění ovzduší. Vzhledem k používanému způsobu těžby a úpravy suroviny praním je v daném případě prašnost minimální. Překračování limitů pro TZL za hranicí těžebního prostoru není pravděpodobné.

Při realizaci záměru rozšíření těžebního prostoru Žabčice – V. etapa se způsob provádění těžební činnosti ani technologie úpravy nebude měnit.

Realizací záměru nedojde ke změně způsobu těžby, roční kapacity, technologie úpravy ani řízení provozu. Nevznikne nový zdroj znečištění ovzduší.

Vlivy dopravy:

Při ročním objemu těžby 350 tisíc tun a přepravě vyrobené produkce po 12 měsících v roce je průměrná denní intenzita vozidel 56 VJ (souprav o nosnosti 25 tun), tj. 112 pojezdů/24 h (tam – zpět).

Po výjezdu z prostoru pískovny vedou dopravní trasy po veřejné komunikaci 2. třídy II/416 Pohořelice – Židlochovice, toho 60 % (67 pojezdů) ve směru na Pohořelice s přímým napojením na komunikaci I. třídy R 52 Brno – Znojmo (Mikulov) a 40 % (45 pojezdů) směrem na Židlochovice bez průjezdu centrální obytnou zástavbou obcí.

Přeprava stavební suti a zeminy na technickou rekultivaci závěrných svahů vytěžené pískovny nezvyšuje dopravní zátěž, poněvadž se uskutečňuje v rámci zpětné vytiženosti vozidel s vyrobeným kamenivem.

Při realizaci záměru zůstane způsob dopravy i její intenzita na stávající úrovni. Znečištění ovzduší vlivem dopravy se při realizaci záměru nezvýší.

Předběžné projednání záměru:

Při předběžném projednání záměru, konaném dne 2.3.2005 na odboru životního prostředí MěÚ v Židlochovicích, odd. ochrany ovzduší, bylo sděleno, že při zachování stávajících parametrů těžby a úpravy suroviny nebudou ze strany orgánu ochrany ovzduší vzneseny zvláštní požadavky nebo podmínky.

1.3. Vlivy na vodu

Odvodnění oblasti:

Při realizaci záměru se předpokládá rozšíření plochy těžby o 69,8 ha beze změny stávající těžební báze. Její úroveň se udržuje na kótě +194 m n.m., tj. 3 - 4 m nad hladinou podzemní vody. Důlními vodami budou i nadále:

- *povrchové - srážkové vody*, dopadající na plochu těžebního prostoru. Srážkové vody se zčásti odpařují, zbývající část přirozeným způsobem vsakovat do podloží. Těžební organizace je nevyužívá ani nevypouští.
- *podzemní vody*, jímané z dočasného rezervoáru pro technologické účely praní natěžené suroviny. Organizace má povolení vodoprávního úřadu na čerpání podzemní vody v objemu 132.240 m³/rok a na stejný objem vypouštění technologických vod do vod podzemních.

Vybudování vlastní studny pro zásobování provozovny pitnou a užitkovou vodou nebude mít vliv na způsob odvodňování oblasti. Jedná se o vodohospodářské dílo, k němuž vydá povolení příslušný vodoprávní úřad.

Při zachování dosavadního způsobu provádění těžební činnosti se způsob odvodnění oblasti nezmění.

Vliv na hydrogeologické poměry území:

Hydrogeologické poměry ložiska je podle hydrogeologické klasifikace možné hodnotit jako velmi jednoduché - stupeň 1. Při realizaci záměru zůstane těžební báze na stávající úrovni +194 m n.m. Při rozšíření těžebního prostoru Žabčice – V. etapa nedojde ke změně vodního režimu, výšce hladin podzemních vod ani směru jejich proudění.

Hydrogeologické poměry území se nezmění.

Vliv na jakost vod:

Z látek, ohrožujících jakost vod, jsou v pískovně Žabčice používány ropné látky (PHM a oleje). Pohonné hmoty (nafta) jsou dováženy autocisternou a doplňovány do mechanismů na vyhrazené ploše. Pohotovostní zásoba olejů v množství jednoho sudu je umístěna v garáži. Jiné látky škodlivé vodám nejsou v pískovně Žabčice používány. Údržbu mechanismů provádí autorizované servisy. Projekt nového provozního zařízení zahrnuje i výstavbu skladu ropných látek.

Vzhledem k obnažení hladiny podzemní vody v rezervoáru na dně pískovny a využívání v technologickém procesu praní je navržen monitoring podzemních vod ze stávajících hydrogeologických vrtů HP 1 a HP 2, situovaných SZ od pískovny Žabčice a studny u statku Úlehlá (DB 108). Uvedeným směrem je odvodňována západní část těžebního prostoru do povodí Jihlavy 4 – 16 – 04 - 007. Poněvadž ložiskem štěrkopísku Žabčice prochází rozvodnice (viz příloha 2), je východní část odvodňována do povodí Šatavy 4 – 15 – 03 – 127. Vzhledem k tomu, že v tomto povodí je využíván vodní zdroj Vranovice, bude třeba rozšířit počet monitorovacích bodů o další v JV předpolí těžby ke sledování jakosti vod, proudících k uvedenému vodnímu zdroji. K tomuto účelu je navrženo využití studny mysliveckého zařízení, umístěné v lese Zahrádky 200 m východně od hranice těžebního prostoru V. etapy těžby (viz příloha 2). Pro sledování jakosti vody, proudící od pískovny k jímacímu území Vranovice, je tento monitorovací bod vyhovující. Podle zjištěné rychlosti proudění podzemních vod, která byla při hydrogeologickém průzkumu skládky Žabčice (M. Hanslian, 1988) stanovena na max. 2,6 l/den, dospěje podzemní voda od myslivecké studny k jímacímu území za 1.540 dní. V teoretickém případě zjištění kontaminace vody ve studni je dostatečná časová rezerva pro sanační zásah. Navržený monitoring 1x ročně je dostačující.

Ukládání stavebního odpadu při technické rekultivaci závěrných svahů vytěžené pískovny se provádí na základě povolení odboru životního prostředí MěÚ v Židlochovicích za stanovených podmínek. Při jejich respektování není okolní prostředí ohroženo.

Při zajištění dalšího provozu podle schválených technologických postupů a dodržování navržených opatření na ochranu vod před znečištěním (viz kap. Návrh opatření) je riziko kontaminace sníženo na minimum.

Předběžné projednání záměru:

Vodovody a kanalizace Břeclav, a.s. ze dne 14.12.2004 (příloha 5.4):

Vak Břeclav jakožto správce vodního zdroje Vranovice souhlasí s rozšířením těžby štěrkopísku v pískovně Žabčice – V. etapa za předpokladu dodržení všech bezpečnostních opatření k zamezení kontaminace nebo snížení hladiny podzemní vody podle § 29, odst. (2) vodního zákona. VaK doporučuje provádění monitoringu podzemních vod se zaměřením na směr proudění a rozborů vzorků vod na obsah NEL. Zájmová lokalita se nachází mimo ochranné pásmo vodního zdroje.

Vodárenská akciová společnost, a.s. Brno, divize Brno – venkov ze dne 6.12.2004 (příloha 5.3):

VAS Brno – venkov nemá námítky proti rozšíření těžby štěrkopísku v pískovně Žabčice v V. etapě. V dotčeném prostoru neprovozuje žádná vodovodní nebo kanalizační zařízení.

MěÚ Židlochovice, odbor životního prostředí ze dne 2.3.2005:

Při předběžném projednání záměru na odboru životního prostředí MěÚ v Židlochovicích byl zástupce odd. vodního hospodářství seznámen s připravovaným záměrem rozšíření těžebního prostoru pískovny Žabčice – V. etapa a navrženými technickými opatřeními na ochranu vod před znečištěním z těžební činnosti. Potvrdil nutnost doplnění monitorovacího systému pískovny o bod v JV předpolí těžby ke sledování jakosti vod, proudících k jímacímu území Vranovice a odsouhlasil využití studny mysliveckého zařízení, pokud se těžební organizace s vlastníkem dohodne. Po upozornění na nutnost získání stanoviska správce a provozovatele vodního zdroje Vranovice byl seznámen se souhlasným vyjádřením VaK Břeclav ze dne 14.12.2004 (viz předcházející odstavec).

Podmínky na zajištění ochrany vod mají trvalou platnost a jako takové jsou zahrnuty i do návrhu opatření pro realizaci záměru rozšíření těžebního prostoru pískovny Žabčice – V. etapa.

1.4. Vlivy na půdu

ZPF: Realizace záměru předpokládá zábor zemědělské půdy v rozsahu 69,8 ha v k.ú. Žabčice. Celá plocha požadovaného záboru je v katastru nemovitostí vedena kultura orná, BPEJ 0.05.01 a 0.04.01 (III. a IV. třída ochrany). Zemědělská půda má průměrnou a podprůměrnou produkční schopnost.

Požadovaný zábor půdy se vztahuje na celou dobu životnosti ložiska v V. etapě těžby, která je rozvržena na 27 let. Vynětí půdy bude postupné, po 2 – 3 ha/rok. Zábor ploch bude dočasný, s průběžnou rekultivací vytěžených ploch za postupující těžbou.

Existují dva základní postoje ke způsobu rekultivace ploch po těžbě:

a) preference návratu vytěžených ploch do ZPF

- trvalý zábor: 3,5 ha

Závěrné svahy budou po ukončení těžby trvale vyňaty ze ZPF a rekultivovány na přírodní plochy (zalesněny). Na dně pískovny bude ponechána menší vodní plocha (mokřad).

- dočasný zábor: 66,3 ha

Téměř 95 % ploch se vrátí zemědělské výrobě. Rekultivované plochy vytěženého prostoru budou v pozici blíže hladině podzemní vody než plochy původní a je u nich možné očekávat zlepšení produkční schopnosti půdy.

b) preference rozšíření přírodních ploch

- trvalý zábor: minimálně 15 - 20 ha

Mimo závěrné svahy budou zalesněny i další plochy - nejlépe západní část V. etapy s parcelami nízké hodnoty BPEJ (IV. třídy ochrany), které jsou ve vlastnictví těžební organizace. Na dně pískovny bude ponechána menší vodní plocha (mokřad).

- dočasný zábor: 50 ha

Plochy budou rekultivovány na trvalé travní porosty.

PUPFL: Realizace záměru nevyžaduje zábor lesní půdy.

Předběžné projednání záměru:

Při předběžném projednání, konaném dne 2.3.2005 na odboru životního prostředí MěÚ v Židlochovicích, byl zástupce odd. ochrany ZPF seznámen s připravovaným záměrem rozšíření těžebního prostoru pískovny Žabčice – V. etapa. Upozornil, že vzhledem k požadované výměře stanoví podmínky souhlasu s odnětím zemědělské půdy příslušný úřad, v daném případě Ministerstvo životního prostředí ČR. Odd. ochrany ZPF nebude mít námitky proti rekultivaci ploch po těžbě na trvalé travní porosty, zalesnění závěrných svahů a ponechání menší vodní plochy (mokřadu) na dně pískovny.

1.5. Vlivy na geologické a hydrogeologické podmínky

Vliv na horninové prostředí:

Využívání nerostného zdroje je významným zásahem do horninového prostředí. Rozšíření plochy těžby o 69,8 ha představuje postupné sejmutí 350 tis.m³ skrývky a vytěžení 6 mil. m³ šterkopísku s využitím pro stavební účely. Využitelnost suroviny je dobrá a provoz je hospodárný.

Využití ložiskové polohy jako živcové suroviny není reálné. Podle výsledků geologicko-průzkumných prací (L. Opekar, 2002) je obsah užitkové složky nebilanční.

Při provozování činnosti prováděné hornickým způsobem v souladu s vydanými rozhodnutími a při dodržování báňských bezpečnostních předpisů nehrozí narušení stability horninového masivu.

Vliv na hydrogeologické charakteristiky:

Souvrství fluvialních sedimentů syrovicko-ivaňské terasy má průlinovou propustnost. Těžba probíhá 3 – 4 m nad úrovní hladiny podzemní vody. Rozšířením plochy těžebního prostoru se hydrogeologické podmínky území nezmění. Těžební báze zůstane na stávající úrovni +194 m n.m.

Pokračováním těžby nedojde ke změně režimu podzemních vod, výšce hladin ani směru proudění. Podle hydrogeologické klasifikace lze hydrogeologické poměry ložiska označit jako velmi jednoduché (stupeň 1).

Důlní vody povrchové (srážkové), dopadající na plochu těžebního prostoru, se částečně odpaří a zbývající objem přirozeným způsobem zasakuje do podloží. Těžební organizace je nevyužívá ani nevypouští. Podzemní voda z rezervoáru, zahloubeného ze dna pískovny, bude využívána k technologickým účelům praní natěžené suroviny. Jedná se o nakládání s podzemními vodami v souladu s podmínkami rozhodnutí, vydaného příslušným vodoprávním úřadem v r.2003.

Způsob odvodňování ani nakládání s důlními vodami se nezmění (viz předcházející odstavec 1.3. Vliv na vodu).

Způsob těžby a úpravy šterkopísku nevyvolá změnu hydrogeologických podmínek území.

1.6. Vlivy na flóru a faunu

Připravované rozšíření těžebního prostoru Žabčice – V. etapa zasahuje v celém rozsahu plochy zemědělské půdy, využívané k zemědělské pěstební činnosti. Původní druhy flóry a fauny se zde nevyskytují.

Realizací záměru nedojde k ohrožení nebo zničení biotopů chráněných nebo ohrožených druhů flóry nebo fauny.

1.7. Vlivy na ekosystémy

Rozšířením těžby nedojde k likvidaci ani přímému nebo nepřímému ovlivnění žádného významného ekosystému.

Povinnou součástí projektu „Plán využívání ložiska“ je v souladu s platnými báňskými předpisy také návrh rekultivace ploch po těžbě. Souběžně s postupující těžbou probíhá průběžná rekultivace vytěžených ploch s možností opětovného zemědělského využívání. Po ukončení těžby je navrženo ponechání malé vodní plochy ve dně pískovny a zalesnění závěrných svahů.

Součástí cílové rekultivace bude rozšíření přírodních ploch, které bude možné zapojit do místního systému ÚSES.

1.8. Vlivy na krajinu

Jak je uvedeno v charakteristice krajiny v Generelu lokálního ÚSES (D: Kolářová, 1996), hlavní příčinou na celkovém snížení ekologických a estetických hodnot krajiny nese intenzifikace zemědělské výroby, která probíhala v minulosti. Pozemky orné půdy byly sceleny do velkých ploch při současné likvidaci protierozních překážek (mezí), což vedlo k větrné i vodní erozi. Odvodnění zamokřených pozemků a regulace říčky Šatavy vedlo způsobilo likvidaci cenných mokřadních biotopů a břehových porostů. Rušením polních cest došlo ke snížení celkové prostupnosti krajiny a její obraz byl ochuzen o doprovodné výsadby podél cest.

Výrazný zásah do krajiny nastal i těžbou šterkopísků, jejíž počátky spadají do 50.-tých let minulého století. Těžba šterkopísků z fluvialních terasových sedimentů má svá specifika. Ložiskové těleso má zpravidla velký plošný rozsah při relativně malé mocnosti. Důsledkem jsou zvýšené nároky na zábor ploch převážně se zemědělskou půdou. Příznivou okolností malé mocnosti ložiskové polohy je vznik poměrně mělkých depresí po těžbě, které nebrání návratu k původnímu využívání. Změna morfologie terénu a rekultivace části vytěžených ploch na přírodě blízká společenstva (zalesnění, vodní plochy apod.) může naopak přispět ke zvýšení pestrosti krajiny a zvýšení její estetické hodnoty.

Tento cíl má i návrh rekultivace ploch po těžbě ložiska šterkopísku Žabčice. Narušení krajinného rázu probíhající těžbou je dočasné, negativní vlivy jsou minimalizovány souběžně

prováděnou průběžnou rekultivací vytěžených ploch. Plochy aktivní těžební činnosti se prakticky nemění, poněvadž zábor ploch pro postupující těžbu a rekultivace vytěžených ploch je v rovnováze.

Těžební činností dochází k dočasnému narušení krajinného rázu, jehož negativní vlivy jsou minimalizovány souběžně probíhající průběžnou rekultivací vytěžených ploch. Po vytěžení ložiska a provedení cílové rekultivace dojde k rozšíření přírodních ploch a zvýšení estetické hodnoty krajiny.

Předběžné projednání záměru:

Při předběžném projednání, konaném dne 2.3.2005 na MěÚ v Židlochovicích za přítomnosti vedoucího odboru životního prostředí, byl zástupce odd. ochrany přírody a krajiny seznámen s připravovaným záměrem rozšíření těžebního prostoru pískovny Žabčice – V. etapa a navrženým způsobem rekultivace. Vedoucí odboru i zástupce odd. ochrany přírody a krajiny preferují rekultivaci podle bodu b) rozšíření přírodních ploch (viz předcházející odstavec 1.4. Vlivy na půdu). Tento způsob rekultivace prosazuje i obec Žabčice.

1.9. Vliv na chráněná území

V blízkosti navrženého rozšíření těžebního prostoru Žabčice – V. etapa se nenacházejí chráněná území přírody.

Realizace záměru se nedotkne chráněných území ve smyslu zákona č.114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny v platném znění.

2. Rozsah vlivů vzhledem k zasaženému území a populaci

Vliv těžby a úpravy štěrkopísku na ložisku Žabčice lze hodnotit jako lokální, nepřesahující hranice těžebního prostoru. Pískovna je umístěna mimo soustředěnou obytnou zástavbu obcí. Nejbližšími objekty bydlení je okraj zástavby obce Žabčice, nacházející se ve vzdálenosti přes 1 km. Rozšířením těžebního prostoru v V. etapě se těžba vzdálí až na 2 km od okrajových obytných domů. Těžební činnost v jámové pískovně bude i nadále skryta za horizontem a její negativní vliv na zdraví obyvatelstva nebo faktory pohody nepředpokládáme.

Přeprava vyrobeného kameniva vede převážně po trasách mimo obytnou zástavbu obcí. Přepravní trasy ani intenzita dopravy se při realizaci záměru nebude měnit.

Realizací záměru se rozsah vlivů na území a populaci nezvýší.

3. Údaje o možných vlivech přesahujících státní hranice

Neprojeví se.

4. Opatření k prevenci, vyloučení, snížení, popř. kompenzaci nepříznivých vlivů

- územně plánovací

Nejsou nutná (viz příloha 4 - vyjádření příslušného stavebního úřadu MěÚ Židlochovice).

- technická

1. pokračovat v zavedeném způsobu těžební činnosti, zajišťujícím ochranu horninového prostředí a vod před znečištěním ropnými látkami - při doplňování PHM zabránit únikům znečišťujících látek do okolního prostředí podkládáním van
2. pravidelně sledovat technický stav používané mobilní techniky, především těsnost palivových nádrží
3. provádět monitoring podzemních vod podle požadavků příslušného vodoprávního úřadu MěÚ Židlochovice, stanovených v rozhodnutí č.j.ŽP-2183/2003-Ma ze dne 7.4.2003
4. doplnit monitorovací systém o další bod na JV okraji připravovaného rozšíření V. etapy pro sledování jakosti vod, proudících směrem k vodnímu zdroji Vranovice (např. využít studnu mysliveckého zařízení v lese Zahrádky)
5. zábor zemědělské půdy realizovat postupně a současně provádět průběžnou rekultivaci vytěžených ploch
6. při provádění skrývkových prací postupovat podle zákona č.20/1987 Sb. v platném znění, tj. uzavřít smlouvu s odborným pracovištěm na archeologický dohled a hlásit případný výskyt archeologických nálezů
7. projekt cílové rekultivace ploch po těžbě zaměřit na rozšíření přírodních ploch (zalesnění, mokřad), na ostatních plochách možnost zemědělského využívání (trvalé travní porosty)

5. Charakteristika nedostatků ve znalostech a neurčitosti, které se vyskytly

Pro vypracování oznámení záměru byly k dispozici podklady, které poskytly dostatek informací o enviromentální charakteristice území a umožnily vyslovit prognózy o možných vlivech, jejich složitosti a významnosti při realizaci připravovaného záměru.

Základním vstupním podkladem byl platný projekt pro stávající činnost prováděnou hornickým způsobem „Rozšíření plánu využívání ložiska Žabčice“ a „Plán rekultivace pískovny Žabčice“, projektová dokumentace pro úpravu suroviny v pískovně Žabčice a rozpracované materiály nového „Plánu využívání ložiska pro rozšíření těžebního prostoru Žabčice – V. etapa“, předané oznamovatelem záměru. Jednalo se o nově zaměřenou situaci lokality, rozsah požadovaného záboru ploch s parcelními čísly a technická data, vztahující se k připravovanému záměru.

Dalšími podklady byla vydaná rozhodnutí, povolení a provozní doklady, vztahující se ke stávající těžební činnosti. Oznamovatel zapůjčil obsáhlé odborné studie zájmového území, vypracované v průběhu posledních let specializovanými firmami (Geologické a hydrogeologické poměry ložiska Žabčice, Generel lokálního ÚSES k.ú. Žabčice, Vliv těžby na ZPF). Seznam použitých podkladů je uveden v kap. F.

Oznamovatel předal i předběžná vyjádření k připravovanému záměru (viz příloha 5).

Součástí přípravy oznámení záměru bylo předběžné projednání záměru na odboru životního prostředí MěÚ v Židlochovicích a na OŽPZ Krajského úřadu Jihomoravského kraje v Brně.

V průběhu přípravy oznámení bylo provedeno podrobné terénní šetření.

Významné nedostatky ve znalostech a neurčitosti se v průběhu zpracování oznámení záměru nevyskytly.

E. POROVNÁNÍ VARIANT ŘEŠENÍ ZÁMĚRU

Záměrem oznamovatele je rozšíření těžebního prostoru pískovny Žabčice – V. etapa na nevýhradním ložisku šterkopísku o 69,8 ha se zachováním stávající těžební báze a beze změny technologie dosavadní těžby a úpravy suroviny.

Tato navržená aktivní varianta řešení se opírá o kvalifikovaný odhad zásob šterkopísku v předpolí stávající pískovny, které při zachování stávajících parametrů těžby umožňují další využívání vhodné suroviny po dobu 27 let.

Těžba v pískovně Žabčice probíhá deset let, aniž by významně negativně ovlivňovala okolní prostředí. Prašnost z těžební činnosti a mokré úpravy suroviny je minimální, hluk z těžby a dopravy kameniva je lokální, nezatěžující životní prostředí nad únosnou míru. Vzhledem k odlehlosti provozu od obytné zástavby a dopravním trasám není neohroženo zdraví obyvatelstva ani faktory pohody.

Požadovaný zábor zemědělské půdy v rozsahu 69,8 ha se vztahuje na celou dobu životnosti ložiska v V. etapě těžby. Jedná se o půdu s podprůměrnou a průměrnou produkční schopností IV. a III. třídy ochrany. Zábor ploch bude dočasný s ročním postupem 2 – 4 ha, s průběžnou rekultivací vytěžených ploch v obdobném rozsahu. Plocha aktivní těžební činnosti se tak prakticky nebude rozšiřovat. Po vytěžení ložiska bude možné vrátit 95 % ploch do ZPF.

Odbor životního prostředí MěÚ v Židlochovicích a obec Žabčice preferují rozšíření přírodních ploch. Vzhledem k nízké produkční schopnosti půdy a celkovému charakteru krajiny se zdá nejvhodnějším způsobem rekultivace ploch po těžbě:

- zalesnění závěrných svahů a západní části ložiska (cca 20 ha)
- trvalé travní porosty (cca 50 ha)
- malá vodní plocha (do 1 ha)

Varianty řešení

Podle těžební báze : Stávající těžební báze (+194 m n.m.) se nachází 3 – 4 m nad úrovní hladiny podzemní vody. Dno pískovny je suché, bez nutnosti odčerpávání důlních vod. Realizací navržené varianty se úroveň těžební báze nebude měnit. Rozšíření těžebního prostoru V. etapou není spojeno se změnou hydrogeologických poměrů území ani ohrožením vodních zdrojů. Jiná varianta nebyla zvažována.

Technologická varianta: Technologie těžby a úpravy je zavedená, osvědčená v průběhu dosavadního provozu. Rozšíření těžebního prostoru V. etapou těžby nevyžaduje její způsob měnit.

Kapacitní varianta: Navržený rozsah těžby 350 tis. tun/rok vychází z dlouhodobého průměru za dobu využívání ložiska. Podle uvedeného objemu (viz zařazení záměru do příslušné kategorie a bodů přílohy č.1 k zákonu č. 100/2001 Sb.), nároků na vstupy a výstupy a podle počtu zaměstnanců, je pískovna Žabčice provozem menší až střední velikosti. Snížení objemu těžby by nepřineslo znatelný enviromentální efekt.

Nulová varianta: Znamená zastavení těžby po vytěžení zásob na plochách schválené IV. etapy těžby.

Koncepce trvale udržitelného rozvoje umožňuje využívání přírodních zdrojů při zajištění ochrany životního prostředí. Prosazování nulové varianty (bez činnosti) je na místě v případě činnosti, zatěžující okolní prostředí nad únosnou mez (překračování povolených limitů znečištění, devastace rozsáhlých území, likvidace cenných ekosystémů, produkce značného objemu toxických odpadů, ohrožení lidského zdraví). Těžební činnost v pískovně Žabčice okolní prostředí takovými vlivy neohrožuje, má význam pro stavební činnost v přilehlých regionech a při zachování stávajících parametrů těžební činnosti nepřinese připravované rozšíření těžebního prostoru zvýšení zátěže oproti stávajícímu stavu.

Při realizaci stávajících opatření na ochranu horninového prostředí a vod před kontaminací závadnými látkami z těžební činnosti (ropné látky) je záměr rozšíření těžebního prostoru pískovny Žabčice – V. etapa ekologicky přijatelným řešením.

Při zachování stávajících parametrů těžební činnosti a realizaci navržených opatření nebyl nalezen závažný důvod, který by vyžadoval další posuzování záměru podle zák. č.100/2001 Sb. ve znění zákona č.93/2004 Sb.

F. DOPLŇUJÍCÍ ÚDAJE

1. Přehled použitých podkladů

2.1. Odborná literatura a posudky:

- Adamec Vl. (2000): Rozšíření těžby písku v lokalitě Žabčice – IV. etapa. Vyhodnocení důsledků těžby písku na ZPF. Ing. Vlad. Adamec, CSc. EKO-CENTRUM Brno.
- Bucek J. (2004): Rozptylová studie Jihomoravského kraje. Emise a imise. ČHMÚ Brno.
- Klímek L. (1988): Posudek ložiskově geologických poměrů území JV od silnice Pohořelice – Žabčice, v okolí SST Úlehlá a části tratě Čtvrťky u Žabčic. MS Geotest Brno.
- Kolářová D. (1996): Generel lokálního ÚSES k.ú. Žabčice.
- Kol. autorů (1967): Hydrogeologické poměry ČSSR. ČHMÚ Praha.
- Michlíček E. a kol. (1986): Hydrogeologické rajóny ČSR. MS Geotest Brno.
- Opekar L. (2002): Zajištění podkladů pro ochranu ložisek živců ve štěrkopíských syrovicko-ivaňské terasy. Závěrečná zpráva úkolu č.66990002. GET s.r.o. Praha.
- Plch M. (2000): Rozšíření Plánu využívání ložiska Žabčice – IV. etapa. PÍSEK ŽABČICE spol. s r.o.
- Plch M. (2002): Plán rekultivace pískovny Žabčice. PÍSEK ŽABČICE spol. s r.o.
- Plch M. (2002): Provozní řád monitorovacího systému rekultivace pískovny Žabčice. PÍSEK ŽABČICE spol. s r.o.
- Plch M. (2002): Geologické a hydrogeologické poměry na ložisku Žabčice. Vypracováno podle závěrečné zprávy o hydrogeologickém posouzení lokality Žabčice pro skládku TKO (Geotest Brno, 1992)
- Plch M. (2003): Úprava a zušlechťování štěrkopísků – pískovna Žabčice. Projektová dokumentace. PÍSEK ŽABČICE spol. s r.o.
- Plch M. (2004): Pískovna Žabčice. Soubor provozní dokumentace. PÍSEK ŽABČICE spol. s r.o.
- Plch M. (2005): Rozšíření těžebního prostoru pískovny Žabčice – V. etapa.. Návrh Plánu využívání ložiska. PÍSEK ŽABČICE spol. s r.o.
- Quitt E. (1971): Klimatické oblasti Československa. Studia geographica 16. ČSAV Brno.

2.2. Ostatní podklady:

Rozhodnutí Krajského úřadu Jm kraje OŽPZ o udělení souhlasu k provozování zařízení k využívání odpadů R 11 – využití odpadů k technické rekultivaci závěrných svahů vytěžené pískovny Žabčice, č.j. JMK 35834/2003 OŽPZ/Šu ze dne 17.12.2003.

Povolení vydané rozhodnutím Městského úřadu Židlochovice, odboru životního prostředí, k čerpání podzemních vod a k nakládání s vodami pro technologickou práci linku písku v pískovně Žabčice, č.j. ŽP-2183/2003-Ma ze dne 7.4.2003.

Legislativní předpisy z oblasti horního práva a životního prostředí.

2.3. Mapové podklady:

Chráněná území přírody ČR 1:500.000. Vydalo soukromé nakladatelství ŽAKET pro Český ústav ochrany přírody Roztoky u Prahy, 1993.

Základní vodohospodářská mapa 1:50.000, list 34 – 12 Pohořelice

Základní geologická mapa 1:50.000, list 34 – 12 Pohořelice

Základní topografická mapa ČR, list 34 – 12 Pohořelice

Základní mapa ČR 1:10.000, listy 34 – 12 – 04 a 34 – 12 – 09

G. SHRNUÍ NETECHNICKÉHO CHARAKTERU

Nevýhradní ložisko štěrkopísku Žabčice je součástí rozsáhlé akumulace fluvialních sedimentů syrovicko-ivaňské terasy, vytvořené v průběhu kvartéru společnou činností řek Jihlavy a Svatky. Na základě výsledků několika etap ložiskových průzkumů, realizovaných GP Ostrava, závod Brno, v průběhu 60. – 80.-tých let minulého století, vymezil L. Klímek (Geotest Brno, 1988).

Pískovna Žabčice byla otevřena v r.1995 organizací PÍSEK Žabčice spol. s r.o., která využívá ložisko i v současnosti. Těžba probíhá etapovitě s postupným rozšiřováním těžebního prostoru. Pro každou etapu I. – IV. bylo vydáno povolení k činnosti prováděné hornickým způsobem příslušným Obvodní báňským úřadem v Brně.

Pískovna je otevřena na 2 – 3 těžebních etážích s těžební bází na kótě +194 m n.m., 3 - 4 m nad hladinou podzemní vody. Těžená surovina je po mechanické úpravě praním a tříděním na jednotlivé zrnitostní frakce využívána jako kamenivo pro výrobu betonu podle ČSN EN 12620, a podle ČSN EN 13242 jako kamenivo pro inženýrské stavby a pozemní komunikace.

Záměrem oznamovatele je rozšíření těžebního prostoru pískovny Žabčice V. etapou těžby podle nového Plánu dobývání ložiska, zahrnujícího rozšíření plochy těžebního prostoru pískovny o 69,8 ha při zachování stávající těžební báze i ostatních parametrů těžební činnosti. Při realizaci záměru se počítá se zachováním roční kapacity těžby do 350 tis. tun, rovněž způsob těžby a technologie úpravy suroviny se nebudou měnit.

Záměr rozšíření těžebního prostoru pískovny Žabčice –V. etapa je podložen kvalifikovaným odhadem zásob štěrkopísku v předpolí stávající pískovny a zkušenostmi z dosavadní těžby. V průběhu realizace záměru bude možné vytěžit 6 mil. m³ (9,6 mil. tun) zásob štěrkopísku při celkovém objemu skrývky 350 tis. m³. Při předpokládané kapacitě těžby 350 tis. tun/rok je životnost ložiska 27 let.

Vybudované technické zařízení i používané mechanismy jsou schopné dalšího provozu. Před zahájením V. etapy těžby připravuje těžební organizace výstavbu nové provozní budovy se sociálním zázemím včetně nové studny.

Mimo požadovaný zábor zemědělské půdy průměrné a podprůměrné produkční schopnosti (III. a IV. třída ochrany) v rozsahu 69,8 ha nedojde ke zvýšení nároků na vstupy ani nárůstu výstupů.

Při zvažování možných alternativ řešení (územní, technologická, kapacitní, nulová) se ukázalo, že **navržená aktivní varianta** rozšíření těžebního prostoru pískovny Žabčice – V. etapa je při zachování zavedené technologie těžby a úpravy a výrobní kapacity ekologicky přijatelným řešením. Její lokalizace vychází z vymezeného perspektivního území a opírá se o kvalifikovaný odhad zásob a zkušenosti z dosavadní těžby. Zavedená technologie těžby a úpravy odpovídá charakteru ložiska a těžené suroviny, při níž nedochází k zatěžování okolního prostředí nad únosnou míru ani k ohrožení zdraví nebo faktorů pohody obyvatelstva.

Pískovna Žabčice není umístěna v území, chráněném podle zvláštních předpisů (chráněná území přírody, ochranná pásma vodních zdrojů nebo jiné zákonem chráněné zájmy).

Realizací záměru nedojde k nárůstu negativních vlivů na ovzduší a vodu. Nezvýší se hluková zátěž prostředí ani jiné nepříznivé vlivy na obyvatelstvo.

Rozšířením těžebního prostoru nebudou negativně ovlivněny populace chráněných druhů živočichů a rostlin, ani narušeny jejich biotopy.

Narušení krajinného rázu těžební činností je lokální a dočasné. Po provedení cílové rekultivace se zvýší rozsah přírodních ploch, což přispěje ke zvýšení pestrosti stávající fádní krajiny a zvýšení její estetické hodnoty.

Vliv další těžby na okolní prostředí je možné klasifikovat jako málo významný.

Realizace záměru rozšíření těžebního prostoru pískovny Žabčice – V. etapa nezvýší ekologickou zátěž území, neohrozí zdraví obyvatelstva a při dodržování navržených opatření je ekologicky přijatelným řešením.

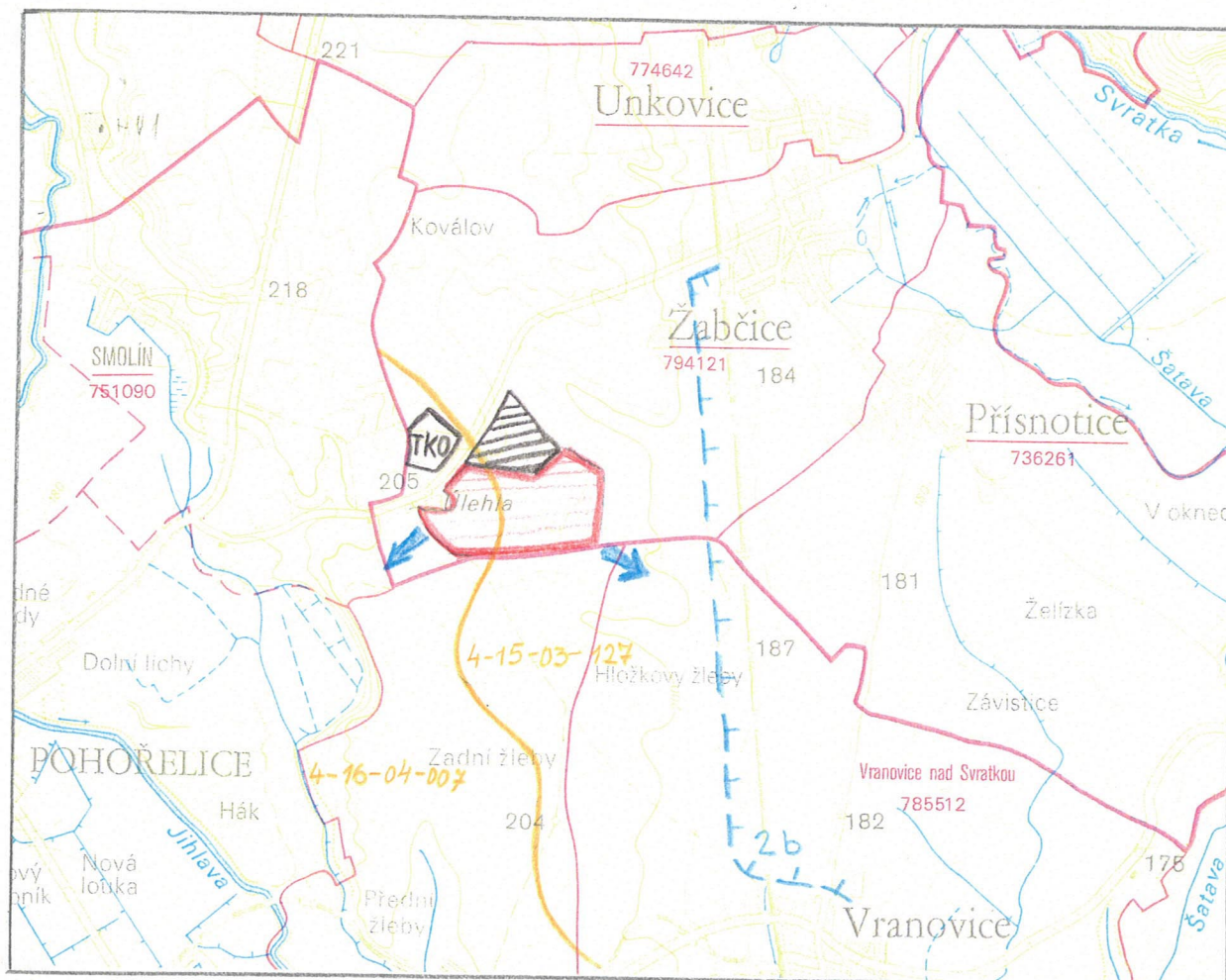
Datum zpracování oznámení záměru: Rousínov, březen 2005

Jméno, příjmení, bydliště a telefon zpracovatele oznámení:

RNDr. Hana Drobníčková, V sídlišti 35, 683 01 Rousínov   Tel. 517 371 608

Popis zpracovatele oznámení:

PŘÍLOHA 1: Přehledná situace zájmového území – M 1:50.000
PÍSKOVNA ŽABČICE

VYSVĚTLIVKY

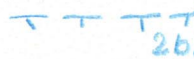
pískovna Žabčice I. – IV. etapa

4-15-03-124
4-16-04-007

hranice povodí

záměr rozšíření V. etapa

OP vodního zdroje
Vranovice

řízená skládka TKO ASA

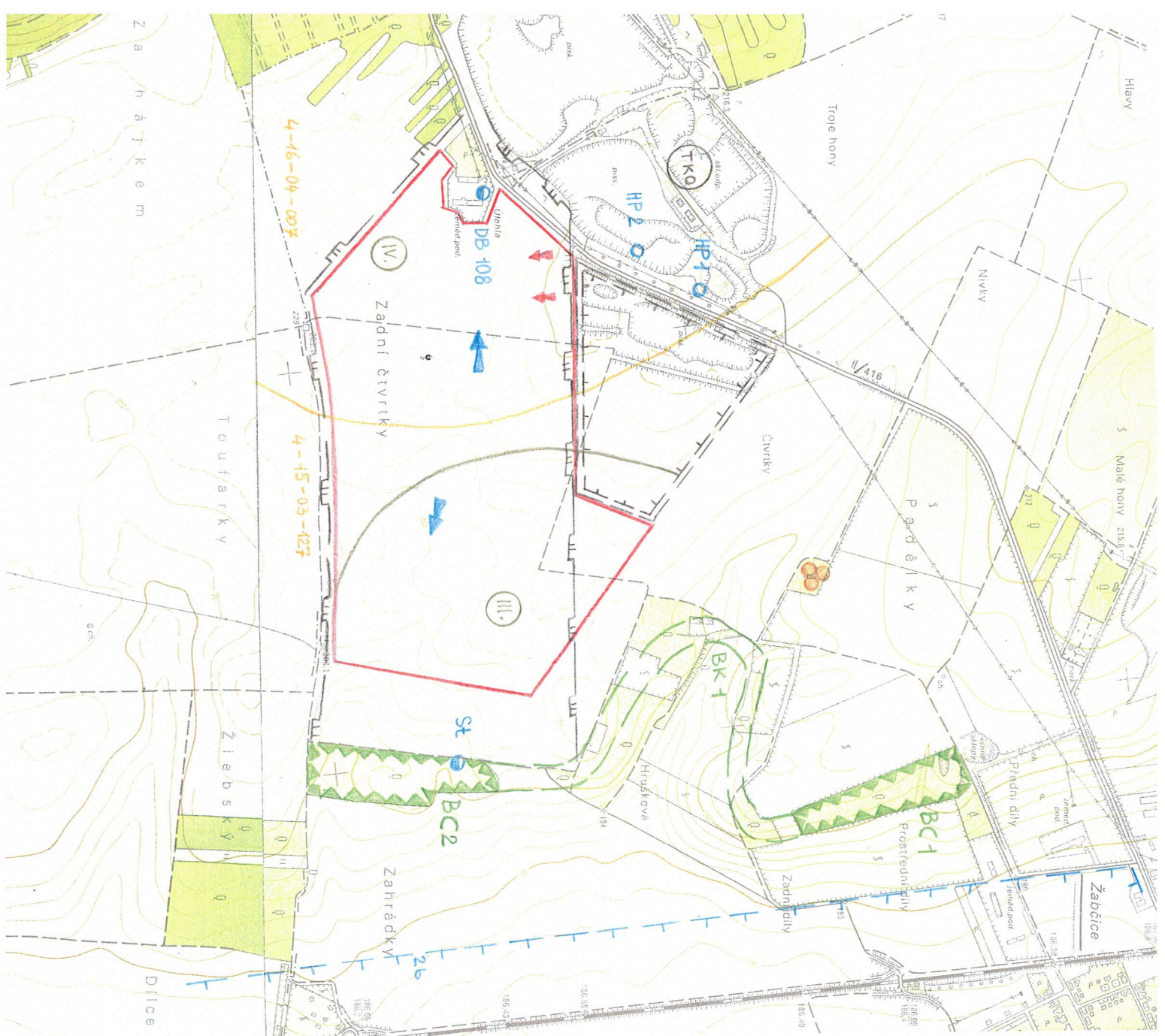

směr proudění
podzemních vod

PŘÍLOHA 2: VÝZNAMNÉ FAKTORY ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

VYSVĚTLIVKY

- pískovna Žabčice – těžební prostor I. – IV. etapa
- záměr rozšíření těžebního prostoru V. etapa
a směr postupu těžby
- řízená skládka TKO ASA
- ZPF – hranice BPEJ a třída ochrany
- hranice povodí
- směr proudění podzemních vod
- OP vodního zdroje Vranovice
- monitorovací body (vrty a studny)
- lokální biocentra směrně lokalizovaná
- lokální biokoridor směrně lokalizovaný
- archeologické naleziště
- VTL plynovod – stávající trasa
- VTL plynovod – navrhovaná přeložka
- silnice 2. třídy Pohorálce – Ždílochovice

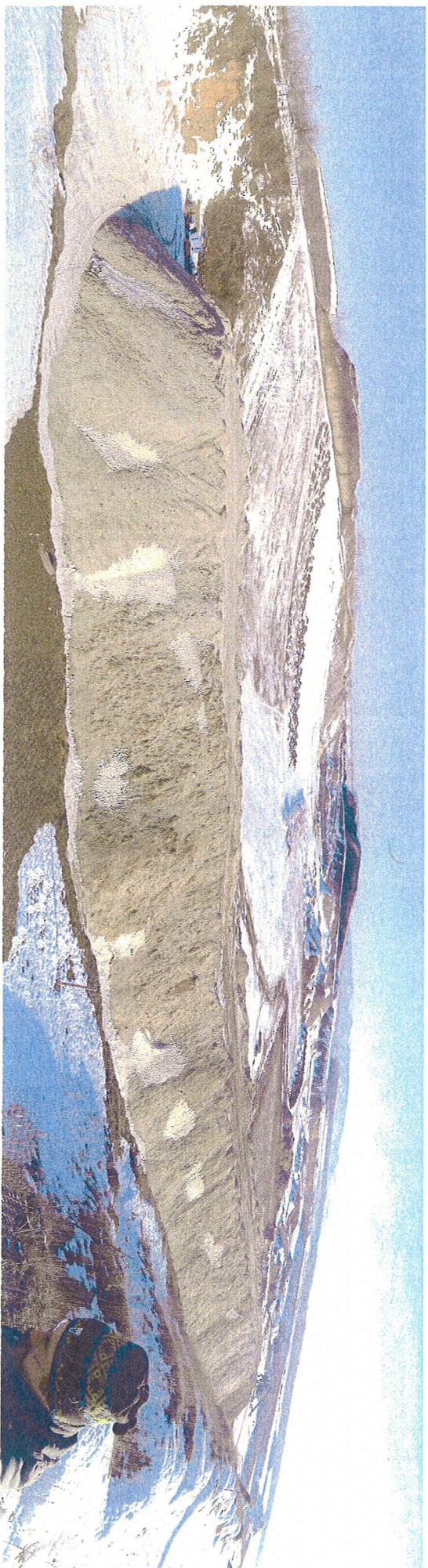

Foto: H. Drobníčková, březen 2005

Obr.1: PÍSKOVNA ŽABČICE. Vlevo v pozadí rekultivované svahy vytěženého prostoru.

Obr.2: PÍSKOVNA ŽABČICE. IV. etapa těžby.

Foto: H. Drobníčková, březen 2005

Obr.3: Plochy rozšíření těžebního prostoru pískovny Žabčice – V. etapa.
V pozadí statek Ulehla.